

INFORMACJA

o wspólnym posiedzeniu

Komisji Zdrowia

oraz

Komisji Klimatu i Środowiska

nr posiedzenia: 8

nr posiedzenia: 7

data posiedzenia: 19 marca 2024 r.

Porządek posiedzenia:

1. Jednorazowe papierosy – wpływ na zdrowie i środowisko.

Posiedzeniu przewodniczyła:

przewodnicząca Komisji Zdrowia Beata Małecka-Libera.

W posiedzeniu uczestniczyli:

senatorowie członkowie Komisji Zdrowia:

Agnieszka Gorgoń-Komor, Tomasz Grodzki, Andrzej Kalata, Beata Małecka-Libera,

senatorowie członkowie Komisji Klimatu i Środowiska:

Przemysław Błaszczyk, Stanisław Gawłowski, Tadeusz Jarmuziewicz, Józef Jodłowski,
Magdalena Kochan, Piotr Masłowski, Zdzisław Pupa,

goście, m.in.:

Ministerstwo Zdrowia:

sekretarz stanu Wojciech Konieczny ze współpracownikami,

Ministerstwo Klimatu i Środowiska:

dyrektor Departamentu Gospodarki Odpadami Marek Goleń ze współpracownikami,
główny inspektor sanitarny w zastępstwie Krzysztof Saczka ze współpracownikami,

Biuro do spraw Substancji Chemicznych:

prezes Agnieszka Dudra ze współpracownikami.

Ad 1.

Przewodnicząca Komisji Zdrowia Beata Małecka-Libera podkreśliła, że kwestia e-papierosów i papierosów jednorazowych jest obecnie niezwykle medialna, zwłaszcza w związku z gwałtownym wzrostem liczby palących je osób nieletnich. Podkreśliła, że należy patrzeć na ten problem przede wszystkim z punktu widzenia negatywnych skutków dla zdrowia publicznego. Ogromne obawy budzi powszechna dostępność tych używek, nie do końca znany skład chemiczny czy obecność substancji silnie uzależniających, takich jak sukraloza, syntetyczny słodzik wytwarzany z sacharozy. Według senator Małeckiej-Libery obecnie

używane urządzenia stanowią dla młodych ludzi pierwszy kontakt z tytoniem i są prostą drogą do uzależnienia. Nowe używki, podobnie jak zwykłe papierosy, wywołują poważne skutki zdrowotne, m.in. zmiany w płucach i oskrzelach, schorzenia kardiologiczne, dowiedziono też ich działania rakotwórczego. Mają też negatywny wpływ na środowisko, powodują zanieczyszczenie plastikiem, a w podgrzewaczach znajdują się metale ciężkie, np. lit. W ocenie senator Beaty Małeckiej-Libery wprowadzenie zakazu sprzedaży e-papierosów jest kwestią złożoną i skomplikowaną. Dlatego po zapoznaniu się z ustawodawstwem regulującym kwestie związane z obrotem tymi używkami należałoby się skupić przede wszystkim na egzekwowaniu już istniejących przepisów. Senator zaapelowała, by nie czekając na zakaz, kontrolować przestrzeganie obecnie obowiązujących przepisów, np. w zakresie przekroczenia pojemności takich urządzeń ponad 2 ml i odpowiedniej ilości nikotyny w roztworze.

W ocenie przewodniczącego Komisji Klimatu i Środowiska Stanisława Gawłowskiego nowe używki nie tylko stanowią problem dla zdrowia Polaków, są również poważnym problemem dla środowiska, bez żadnych konsekwencji dla producenta czy wprowadzającego je do obrotu, np. w postaci rozszerzonej odpowiedzialności czy opłaty produktowej. Zdumienie budzi fakt, że część tych produktów nie jest w ogóle objęta akcyzą, jak inne używki. Jak zaznaczył senator Gawłowski, prawie 100 milionów sprzedanych papierosów elektronicznych i jednorazowych to prawie 100 milionów elektroodpadów, które powinny się znaleźć na specjalnych, przeznaczonych dla tego typu odpadów składowiskach.

Po wysłuchaniu przedstawicieli instytucji współodpowiedzialnych za wprowadzanie i kontrolę obrotu papierosami elektronicznymi i jednorazowymi, m.in. Biura do spraw Substancji Chemicznych, głównego inspektora sanitarnego, Ministerstwa Zdrowia, a także przedstawicieli resortów środowiska i finansów oraz ekspertów z dziedziny medycyny, komisje postanowiły zobowiązać Ministerstwo Zdrowia do powołania zespołu, w skład którego powinni wejść także przedstawiciele UOKiK i Policji, w celu wycofania w trybie pilnym wszystkich tego rodzaju produktów, które nie spełniają kryteriów ustawowych.